

FRÝDECKO ≈ MÍSTECKÝ PATRIOT

KULTURNĚ-SPOLEČENSKÝ MĚSÍČNÍK | ZDARMA | XI. ROČNÍK | KVĚTEN 2025

Bandjeez se stali mou druhou rodinou

rozhovor
s Kateřinou Marií Tichou
na stranách 8-10

Den zdraví a ošetřovatelství

14. 5. 2025 14 - 18h

Speciální host **Oskar Hes**

FRÝDA
MÍSTEK

 Nadační fond
Pavla Novotného

 NEMOCNICE
VE FRÝDKU-MÍSTKU

FRÝDEK
≈
MÍSTEK

 Moravskoslezský
kraj

 VZP

213
RBP
zdravotní pojišťovna

HITRÁDIO
ORION

Z historie textilnictví ve Frýdku a Místku – Kirchhofové – 3. část

Součástí národního podniku Slezan Frýdek-Místek bylo od ledna 1947 Bělídlo, úpravná a mercerizační ústav František Kirchhof. Kdy toto bělidlo vzniklo, kdo byli Kirchhofové a jaké byly jejich osobní a profesní osudy? To jsou jen některé z otázek, na něž se pokusí odpovědět tato nová minisérie o textilních podnikatelských rodech.

► Petr Juřák

Turbínou k vyššímu výkonu

Naše minulé vyprávění jsme zakončili v roce 1911 v okamžiku, kdy se Rudolf Kirchhof stal společníkem Josefa Adámka. Nyní proto plynule navážeme a povíme si něco o tom, jak se podnik pod společnou správou začal rozvíjet.

Z podnětu Rudolfa Kirchhofa byla naplánována a zrealizována řada investičních a modernizačních projektů. Základem se stalo vybudování nové strojovny, v níž měla být umístěna dvojité Franciso-va turbína s výkonem 968 HP, tedy cca 710 kilowatů. Množství vody pro pohon turbíny bylo vypočítáno na 8 kubiků za vteřinu. Aby toto bylo možno zrealizovat, bylo nutno zajistit dodávku vody z řeky

Morávky. V blízkosti mostu kardína Koppa přes řeku Morávku (nacházel se tam, kde je dnes most současný) měl být vybudován stavidlový jez o šířce přes 17 metrů a výšce něco přes dva metry. Od jezu byla voda odváděna tlačným potrubím, poté tekla povrchovým korytem a před turbínou se znovu vlévala do potrubí. Dvěma rourami pak byla přiváděna k turbíně do sacích částí, poté když takzvaně vykonala své a pomocí turbíny pomohla vyrobiť energii k pohonu strojů a zařízení továrny, odtékala odpadní strouhou zpět do řeky Morávky.

Proti projektu se postavila řada jednotlivců i firem, někteří z obavy před negativními vlivy stavby a hospodaření s říční vodou na svůj majetek, jiní z konkurenčních důvodů. Mezi tyto konkurenty patřily firmy věnující se stejnému druhu podnikání a částečně či plně využívající možnosti vody z řeky Morávky, ať už z hlediska pohonu svých výrobních zařízení, či z hlediska kvality vody potřebné v rámci úpravy textilií. Které firmy to byly? Jednalo se o frýdecké textilky Josef Munk a synové, Adolf Landsberger a Brüder Neumann a některé provozovatele mlýnů v Dobré a ve Starém Městě.

Mlýn v Dobré se nacházel nedaleko hřiště Sparta, mlýn ve Starém Městě byl za frýdeckým městským hřbitovem (dnešním městským hřbitovem). V případě mlýnářů se jednalo především o obavu před ztrátou tzv. vodního práva, tedy oprávnění k užívání vody z řeky Morávky pro pohon mlýnů. Držení vodního práva bylo totiž velkou výsadou a konkurenční výhodou,

Pohled do strojovny s parním strojem.

Foto | 2x archiv autora

protože povolovalo využití říční vody k hospodářským účelům, ať už k výrobě energie, či k výrobním technologiím. Mlýnáři znali nebezpečné precedenty ze svého blízkého okolí, např. když se ve Sviadnově budovala továrna Aloise Lembergera, což fakticky znamenalo konec tzv. Jirzikova mlýna.

Přes všechny výhrady a námitky stěžovatelů rozhodlo Okresní hejtmantství ve Frýdku s přihlédnutím k vyššímu zájmu ve prospěch Rudolfa Kirchhofa a Josefa Adámka a stavbu 22. října 1911 povolilo. Co bylo tímto vyšším zájmem? Okresní hejtmantství nebylo jen úřadem, který se zabýval posuzováním, schvalováním či zamítáním podávaných žádostí, ze své pozice v rámci státní správy rovněž přihlížel k možnostem rozvoje regionu a záležitostem týkajícím se zaměstnanosti. V případě posuzování Kirchhofovy a Adámkovy žádosti tak hrálo roli to, že oblast horního toku řeky Morávky byla oblastí chudou, hospodářsky nerozvinutou. Rozvoj tohoto regionu

rozšířením výrobních možností prvního průmyslového podniku v tomto prostoru tak byl považován za aktivitu širšího národohospodářského významu.

Kvalitnější úprava látek

Ten, kdo byl v duu Adámek – Kirchhof aktivní, přicházel s nápadem a podněty a tyto se snažil také zrealizovat, byl Rudolf Kirchhof. Adámek mu v tomto nedělal žádné problémy, v rámci výrobních postupů a inovací mu nechával volnou ruku. Do výrobního programu tak byla zavedena novinka, která se týkala zušlechťování bavlněné příze a látek – mercerace. Podstatou tohoto procesu bylo využití sodného louhu, díky čemuž tkanina získávala vyšší lesk, větší pevnost (až o 40 %) a větší schopnost absorbovat barviva (až o více než 50 %). Tato poslední vlastnost byla důležitá z jednoho prostého důvodu – většina látek se barvila různými odstíny, které zvyšovaly prodejní atraktivitu textilií mezi koncovými zákazníky. ■

Raškovičský louhovací kalandr používaný v rámci procesu mercerace.

INZERCE FMP 2146/04

www.auta-lpg.cz

☞ Montáže LPG
☞ Revize LPG-CNG
☞ Servis

776 226 998

Kunčičky u Bašky 66

CNG

LPG

INZERCE FMP 2145/04

**Kominictví
BUMBALA**

+420 724 921 728
bumbala.lukas@seznam.cz
www.kominictvibumbala.cz

**FRÝDECKO-MÍSTECKÝ
PATRIOT
distribuuje
Česká distribuční, a. s.**

V případě, že vám
nebyl doručen, obraťte
se na reklamační oddělení
společnosti:
tel.: 800 888 558
nebo e-mail:
info@distribucni.cz.

Vždy uveďte kompletní
adresu.

Letošní Noc kostelů ukáže, jak se opravuje bazilika

V pátek 23. května v podvečer a po setmění zůstanou mnohé kostely ve Frýdku-Místku a okolí otevřené. Pořadatelé Noci kostelů zvou na prohlídky věží i jiných běžně nepřístupných míst, někde zase ochutnáte mešní víno nebo prožijete atmosféru modlitby.

Frýdecká bazilika Navštívení Panny Marie je už od loňské zimy uzavřena pro veřejnost. Ve vnitřních prostorech se totiž odehrává velká oprava, která již v příštím roce zpřístupní návštěvníkům kryptu pod chrámem a přiblíží

poutní chrám vzhledu barokní doby, ve které vznikl – mimo jiné novou barvou omítek.

Nyní se při Noci kostelů bazilika alespoň na pár hodin otevře pro všechny, kteří jsou zvědaví, jak rekonstrukce pokročila. Po domluvě se stavební firmou v kostele organizátoři vyhradí bezpečný koridor, kterým budou moci návštěvníci procházet a sledovat, co se v kostele mění. Uvidí mj. vzorek nové barvy stěn baziliky, které vycházejí z barokních vzorů. Bazilika Navštívení Panny

Vnitřní prostory baziliky procházejí rozsáhlou rekonstrukcí.

Foto | Člověk a víra | Josef Cinciala

Marie bude otevřena od 17 do 22 hodin.

Večerní výlet do baziliky během Noci kostelů se ale může rozrůst na delší procházku či projížďku. Ve Frýdku-Místku a nejbližším okolí je kostelů otevřených mnohem více: kostel sv. Jana Křtitele u frýdeckého náměstí s vyhlídkou z věže, evangelický kostel ve Frýdku, místecké kostely sv. Jana a Pavla, sv. Jakuba nebo Věch svatých. Můžete ale vyrazit také

za město – do kaple na Panských Nových Dvorech nebo kostela v Lysůvkách. Za pozornost stojí určitě také kostel sv. Cyrila a Metoděje v Chlebovicích, který má od loňského listopadu zbrusu nové varhany. A kdo vyrazí směrem do Chlebovic, ten může páteční výlet zakončit na Hukvaldech v kostele sv. Maxmiliána u oborní brány.

Program a seznam všech zapojených kostelů najdete na stránkách www.nockostelu.cz. ■

INZERCE FMP 2174/01

FRÝDECKO=MÍSTECKÝ PATRIOT

Registrační číslo MK ČR E 22263 | Vydává: Jiří Vítězslav Sachr
Adresa redakce: S. K. Neumanna 1641, 738 01 Frýdek-Místek
Kontakt: redakce@fmpatriot.cz, 608 832 606, www.fmpatriot.cz | Tisk: MAFRAPRINT, Pavelkova 7, Olomouc
Grafika: Studio 87, Josef Omelka | Distribuce: Česká distribuční k.s. | Nevyžádané příspěvky nevracíme
Za obsah inzerce zodpovídá její zadavatel, nemusí odpovídat názoru redakce
Neoznačené foto pochází z archivu redakce | Datum vydání: 10. 5. 2025 | Náklad: 26 700 ks
Foto na titulní straně: Radek Kudláček

Inzerce vám rád zprostředkuje
Jiří Vítězslav Sachr
Tel.: 608 832 606
redakce@fmpatriot.cz, inzerce@fmpatriot.cz

www.fmpatriot.cz

INZERCE FMP 2149/04

- Tepelná čerpadla alpha innotec
- Kotle na dřevo Blaze Harmony
- Instalace podlahového a ústředního topení
- Plynové kondezační kotle Broetje Heizung

www.hrusatop.cz

BRÖTJE HEIZUNG alpha innotec blaze

Tel.: +420 725 980 764, mail: d.hrusecky@email.cz, Místecká 176, 739 21 Paskov

ORANGE OPTIK

Svět vaší optikou

Od 15. května 2025

NOVÁ OPTIKA

nově

2x ve Frýdku-Místku:

T. G. Masaryka 634, **Frýdek-Místek**, tel.: 776 695 863
Malé náměstí 98, **Frýdek-Místek**, tel.: 770 103 933

SLEVA 55%

NA KOMPLETNÍ BRÝLE

včetně multifokálních, samozabarvovacích, atd.

Sleva platí na všechna brýlová skla (s výjimkou skel MİYOSMART) a všechny obruby vybraných značek. Kompletní podmínky na www.orangeoptik.cz/akce

SLOUPEK

Dobrý den

„Dobrý den.“
„Dobrý den,“ zněla moje odpověď na pozdrav mladé pokladní v jednom obchodě na Slezské, kam chodím pravidelně nakupovat masové kapsičky pro naši kočku. Ona má ráda pouze jednu značku, kterou nebudu z reklamních důvodů prozrazovat. Možná se jí líbí obal, určitě jí chutná obsah anebo je možná mlsná. Nevím.

Procházel jsem mezi regály a prohlížel další nabízené zboží, přestože nejsem z těch, kteří jdou koupit rohlíky a mléko a nakonec mají plný košík a za nákup v „akci“ nechají u pokladny i pár tisícovek. Ale to už je o něčem jiném...

Televizní přímý přenos z pohřbu papeže jsem sledoval jen letmo. Přesto mě zaujal vzkaz zeměděleho nám žijícím. Jako by jeho obsah vytvořil obyčejný smrtelník, a ne osoba v celém světě tolik uctívaná a uznávaná. Jen stručné shrnutí: Užívej si každou vteřinu, každou hodinu, každý den. Zítřka už třeba pro tebe nebudou existovat. Nemysli na to, co bylo, ale co právě je a co bude. Každý den si udělej alespoň malou radost a užívej si. Jako konkrétní příklad (a to jsem si zapamatoval) ve svém vzkazu uvedl: „Neskladuj krásné nádobí, skleničky a přístroje někde v příbořníku. Použij je hned teď, pro svoji radost! K ženám – když si koupíte drahý parfém, neodkládejte jeho použití na nějakou slavnostní příležitost. Použijte ho hned a budete krásně vonět, čímž připoutáte pozornost svého okolí...“

S těmito myšlenkami v hlavě jsem dorazil k pokladně, abych zaplatil kočičí pamlsky. „Dobrý den,“ pozdravila mě tatáž pokladní. „Dobrý den,“ odpověděl jsem a pokračoval: „Slečno, to už je dnes podruhé, co se spolu zdravíme.“

„Určitě je lepší pozdravit dvakrát než vůbec,“ zněla její odpověď. Má pravdu, holka, pomyslel jsem si. Kvůli dvěma slovům přeci nikomu huba neupadne! I tak jednoduše se dá vyjádřit slušnost a úcta k zákazníkům nebo ke svému okolí. Přejí hezký lásky čas.

Martin Sládek (1. 5. 2025)

Fischerova vila přiblížila svou historii

Slavnostní historicko-dramatický večer ve vile prvorepublikového frýdeckého stavitele Julia Fischera připravily na pátek 25. dubna knihovnice frýdecké městské knihovny. Návštěvníci historické procházky Fischerovou vilou, ve které knihovna sídlí, tak měli jedinečnou příležitost seznámit se s životním osudem původního vlastníka a jeho rodiny, nahlédnout do plánů a propozic domu, prohlédnout si běžnému návštěvníkovi nepřístupné prostory a seznámit se s její historií. Autorkám pořadu se kromě jiného podařilo vypátrat a získat kopii filmu Poslední

polka, kterou v kulisách vily a jejího okolí natočila v létě roku 1978 západoněmecká produkce. Došlo tak i na promítání několika jeho fragmentů, které příchozím přinesly srovnání reálií dnešní zástavby Jiráskovy ulice s dobou před téměř padesáti lety. Výjimečnost této akce podtrhovaly nejen historické kostýmy knihovnic, dobová atmosféra a swingující hudební doprovod skupiny AV Blues & Swing, ale také skutečnost, že se na delší dobu jednalo o poslední setkání tohoto typu před očekávanou rekonstrukcí vnitřních prostor budovy. ■

Společně k druhým informuje o pomoci rodinám

Den pro podporu rodin – akce pod názvem Společně k druhým připravuje město dne 23. května od 13 hodin v místeckých sadech B. Smetany. Setkání bude zaměřeno na zvýšení informovanosti občanů o pomoci rodinám a jednotlivcům.

„Chceme ukázat rodinám, jaké mají ve městě možnosti v rámci sociální péče. Poznaj, jaké služby a navazující aktivity jim město nabízí a poskytuje.

Dáme jim informace o možnostech pomoci jednotlivcům, rodinám, seniorům či osobám se zdravotním postižením,“ vysvětluje účel akce náměstek Marcel Sikora.

Celou prezentaci bude provázet zábavný program např. asistovaná terapie s poníkem, ukázky canisterapie, vystoupení taneční skupiny Dance 4 Fun, vystoupení kapely The Bricks z Gymnázia Cihelní a mnoho dalších,

včetně soutěží pro děti a losování o ceny. Nejmenší účastníci se mohou těšit na skákačí hrady, jízdu na ponících nebo malování obličejů. Součástí odpoledne bude promítání filmu Víkendové rebelové v kině Vlast od 14 hodin a s ním spojená debata s odborníky na poruchy autistického spektra.

V případě nepříznivého počasí se akce uskuteční v Centru aktivních seniorů na Anenské. ■

Protidrogový vlak na kolejích

Protidrogový vlak Revolution Train opět po roce přicestoval do našeho města. Návštěvníci ze jména z řad školní mládeže měli možnost seznámit se se skutečnými příběhy, kdy kvůli drogám byly zmařeny životy mladých lidí.

„Letos navštívilo Revolution Train 439 osob, z toho bylo téměř 300 školáků. Jedná se o projekt,

který informuje o rizicích spojených s užíváním drog a jeho smyslem je osvěta a prevence před devastujícími následky užívání návykových látek,“ řekl náměstek primátora Marcel Sikora, který expozici navštívil společně s dalším náměstkem Lukášem Slívou.

Obsahem výtvarného pojetí vlaku je projekce popisující

skutečné osudy reálných osob. Lektor dění příběhu vysvětluje a popisuje. Návštěvníci mají možnost přesvědčit se na vlastní oči o příčinách tragických nehod, co jim předcházelo, a děj projekce jim dává možnost zapojit se do vyšetřování celé tragédie, včetně návštěvy míst, kde k ní došlo. ■

RODINNÁ KRONIKA

Chcete v našem časopise zveřejnit blahopřání k narozeninám nebo vzpomínku na své blízké a známé?

Kontaktujte redakci písemně na e-mail: inzerce@fmpatriot.cz nebo na adresu redakce: FRÝDECKO-MÍSTECKÝ PATRIOT S. K. Neumanna 1641 738 01 Frýdek-Místek mobil: 608 832 606

V pondělí 5. května jsme vzpomněli 80. nedožitě narozeniny našeho tatínka a manžela pana Vítězslava SACHRA Vzpomíná manželka Vlasta a syn Jiří Vítězslav s rodinou.

Ve čtvrtek 8. května jsme vzpomněli 50. nedožitě narozeniny mé manželky a naší maminky paní Ivany SACHROVÉ Vzpomíná manžel Jiří Vítězslav, syn Jirka a dcera Magdalénka.

Historická Karosa na technotrase potřetí

Okružní jízdy po bývalých textilkách ve městě se pomalu stávají tradicí. Letos si budou moci návštěvníci už potřetí užít jízdu historickým autobusem Karosa ŠL 11 z roku 1980 po třech zajímavých trasách, které je zavedou na místa významně spjatá s výrobou textilu a oděvů ve městě nebo těžbou uhlí.

„Návštěvníci si projdou místa, kde se vyráběly látky a oděvy, prohlédnou si vzácné muzejní artefakty a zažijí šichtu ve Slezanu na vlastní kůži. Obdivovat rovněž mohou jedinečnou manufakturní architekturu. Představí se i příběhy těch, kteří za rozvojem textilního průmyslu stáli – od majitelů továren až po dělníky, bez nichž by výroba nemohla fungovat,“ upřesnil náměstek primátora Lukáš Slíva. Na jiné trase se prolíná historie s modernou a pohnuté příběhy majitelů továren i dělníků. Součástí trasy je i návštěva místní firmy DEVA F-M, kde se zájemci podívají přímo do srdce výrobního procesu, v němž se snoubí nejmodernější technologie

a špičkové materiály s ruční prací mistrovských švadlen. Třetí trasa patří nahlédnutí pod zem a dobývání černého uhlí. Návštěvníkům představí cvičnou štolu u Dolu Staříč. „Účastníci se na chvíli stanou horníky a na vlastní kůži zažijí atmosféru podzemního světa. Zjistí, jak náročná je práce horníků při dobývání a těžbě uhlí. Ve cvičné štolě Staříč mají jedinečnou příležitost projít všechna důlní pracoviště a podívat se na stroje

a zařízení, která se stále používají v moderních dolech,“ popsal třetí trasu náměstek primátora.

Textilnictví hrálo v historii Frýdku-Místku výraznou roli. První textilka v tehdy ještě samostatném Frýdku vznikla před 191 lety. Zázitkové jízdy je možné objednat on-line na webu rezervace.ticfm.cz nebo osobně na pobočkách Turistického informačního centra Frýdek-Místek. Další informace na webu www.visitfm.cz. ■

Pilotní projekt v našich školách

Školačky z Frýdku-Místku budou mít ve školách k dispozici menstruační pomůcky. Město tak chce podpořit dívky ohrožené menstruační chudobou, proto bude zkušebně distribuovat vložky na čtyřech základních školách. Pokud se projekt osvědčí, zapojí i ostatní městské školy.

Město pomůže školačkám, které si kvůli špatné finanční situaci v rodině samy nemohou kupovat menstruační potřeby. „V celé republice je ohroženo menstruační chudobou na 38 tisíc dívek ve věku od 12 do 18 let. Nenabízíme plošné řešení problému, ale chceme pomoci alespoň žákyním v našich školách. Do pilotního projektu se zapojí 1., 5., 11. ZŠ a Základní škola v Chlebovicích,“ uvedl náměstek primátora Marcel Sikora. Projekt předpokládá, že na školních toaletách budou v květnu umístěny zásobníky s vložkami. Poskytnutí 30 tisíc kusů dámských vložek zajistí Potravinová banka Ostrava. V Ostravě, kde tento projekt již běží, se organizátoři setkali s pozitivními ohlasy. ■

INZERCE FMP-2172/01

Úspěchy reprezentanta SŠ řemesel na soutěži Učeň instalatér 2025

Dalibor Jalůvka, student třetího ročníku oboru instalatér, dosáhl mimořádného úspěchu! V regionálním kole prestižní soutěže Učeň instalatér 2025 předvedl své odborné znalosti a řemeslnou zručnost, díky čemuž si vybojoval 1. místo a postoupil do celostátního finále. A jak to dopadlo tam?

Celostátní finále v Brně

Finálové kolo této soutěže proběhlo ve dnech 25.–28. března 2025 na Brněnském výstavišti

v rámci Stavebního veletrhu. Šlo již o 27. ročník této významné akce, kterou organizuje Střední škola polytechnická Brno, Jilová, a to ve spolupráci s Cechem topenářů a instalatérů ČR. Soutěž se konala za účasti prezidenta cechu Bohuslava Hamroziho a zahraničních studentů z Rakouska, Slovenska, Polska a Maďarska.

Zasloužené vítězství

Během soutěže museli účastníci prokázat nejen teoretické znalosti, ale především vysokou úroveň praktických dovedností, preciznost a schopnost pracovat s moderními technologiemi. Zádní obsahovalo složité montážní úkoly odpovídající současným trendům v oboru, včetně instalace zdravotně-technických zařízení a topenářských systémů. Výkony soutěžících pak hodnotila odborná porota složená z profesionálů s dlouholetou praxí. Dalibor se v konkurenci nejlepších mladých instalatérů z celé republiky ukázal jako skutečný odborník, v celostátním finále zazářil a na stupních vítězů obsadil rovnou 1. místo.

Daliborova cesta k úspěchu

O své cestě k úspěchu nám Dalibor řekl: „Obor instalatér jsem si vybral sám a rozhodl jsem se pro

Dalibor Jalůvka – národní vítěz soutěže Učeň instalatér 2025 a laureát v oboru instalatér přehlídky České ručičky 2024/2025.

studium na Střední škole řemesel ve Frýdku-Místku, i když pocházím z Libhoště. Chci být dobrým řemeslníkem, proto přistupuji ke studiu zodpovědně. A stejně tak jsem bral i přípravu na samotnou soutěž v regionálním i celostátním kole.“

Vítězství přineslo Daliborovi nejen cenné zkušenosti, ale získal také množství užitečného nářadí, které jistě využije ve své budoucí profesní dráze. Teď ho ještě čekají závěrečné učňovské zkoušky, na které se intenzivně připravuje. „Loňský vítěz měl možnost závěrečných příprav a studia i v za-

hraničí. Doufám, že to zvládnou,“ dodává Dalibor.

Daliborovi děkujeme za reprezentaci Střední školy řemesel ve Frýdku-Místku, gratulujeme k obrovskému úspěchu a přejeme mu mnoho dalších úspěchů v jeho profesní kariéře!

www.ssremesel.cz

Na ustupující Němce zaútočily střelbou z kulometů dva ruské dvouplošníky

Pracovat stejně jako jeho otec v Baťových závodech ve Svitu nechtěl, a tak se ještě jako mladý jinou rozhodl odejít z rodného Slovenska do Ostravy budovat důlní průmysl. Dnes už téměř devětaosmdesátiletý Josef Šuba vystudoval hornickou průmyslovku, usadil se ve Frýdku-Místku a dnes žije se svou rodinou v Lískovci. Ještě předtím, než jsme spolu rozmlouvali o jeho práci, požádal jsem ho, aby mi vyprávěl o svém dětství prožitém v kulisách válečných let tehdejšího Slovenského štátu.

► Jiří Vítězslav Sachr

Jak vzpomínáte na svoje dětství?

Nemohu říct, že bych někdy zažil bídu. Rodina byla na tehdejší dobu dobře situovaná, otec pocházel z rodiny sedláka, matčin tatínek byl hajný. Rodiče vlastnili dům ve Smižanech, ve kterém jsem se 25. září 1936 narodil, ale protože táta pracoval v Baťových závodech ve Svitu a dojížděl denně do fabriky bylo tehdy nemyslitelné, svůj dům pronajali a bydleli s matkou v jednom z mnoha domů, které nechal Baťa postavit pro své zaměstnance ve městě.

Hodně času jste strávil u prarodičů z matčiny strany. Co byste o nich řekl?

Žil jsem střídavě s rodiči a prarodiči. Babička pocházela z rodiny hajného a také dědeček sloužil jako nadlesní u biskupských lesů. Neměl jednoduché začátky – aby tam mohl nastoupit, musel složit vysokou finanční kauci, na kterou si odjel vydělat do Ameriky. Po návratu se s babičkou oženil a v roce 1912 se jim narodila moje matka. Když vypukla první světová válka, narukoval do rakousko-uherské armády. Vzpomínal, že si už v hodnosti kaprála pořídil pučfeka, který mu ráno vařil kávu

a čistil boty. Později byl odveden na ruskou frontu, kde padl do zajetí a několik let strávil v zajateckých koloniích na Sibiři, odkud se vrátil domů až v roce 1924. Neslyšel jsem ho ale nikdy, že by na tato léta vzpomínal ve zlém. Spíše naopak...

Vyrůstal jste obklopen přírodou Slovenského ráje...

Bydleli jsme v hájence, ke které patřilo větší hospodářství. Skládalo se nejen z deputátního pole kolem domku, ale i vlastních pozemků prarodičů, na kterých pěstovali obilí a brambory. Vlastnili krásnou kobyly a kolem

osmi devíti krav, drůbež a samozřejmě byla včelstva v několika úlech. To vše bylo dalším významným zdrojem obživy. Okolí bylo už v té době hojně navštěvováno výletníky, kteří měli v Čingově chaty, a ti si k nám chodili denně pro čerstvé mléko. Z toho babička vyráběla také tvaroh a máslo, se kterým jsme jezdili do Spišské Nové Vsi na trh – už měla své pravidelné zákazníky, kteří ji z dálky vyhlíželi. Obilí, které se v létě sklídilo, se vozilo do vesnice vymlátit. Každý pytel vymláceného obilí se pečlivě evidoval, byla povinnost odvádět státu předepsané množství kontingentu.

Necítil jste se v hájovně osaměle? Jak jste trávil svůj volný čas?

Byl jsem jako každý jiný chlapec. Se spolužáky ve škole nebo s kluky čingovských chatařů jsem hrával fotbal, ložili jsme po stromech a prováděli spoustu lumpačin – žádný andílek jsem rozhodně nebyl. Musel jsem ale také pomáhat babičce kolem hospodářství. Do údolí pod Tomašovským výhledem jsem chodil pásat krávy. Tam jsem si krátil čas chytáním pstruhů na háček, který jsem s kouskem chleba a trochou soli nosil v kapse. Babička vždycky říkala: „Chytit pstruha, vykuchat, opéct, posolit a snést!“

Dědeček hajný, pstruzi, zajímalo by mě, jaký byl váš běžný jídelníček?

Myslím, že se nijak nelišil od toho, jak se vařilo v chalupách dole v dědině. Ano, občas jsme si pochutnali na zvěřině nebo zajáci, ale jinak to byly zpravidla brambory s mlékem a na snídani pořádný krajíc chleba s máslem.

Vnímali jste nějak novou realitu Slovenského štátu?

Ne, vždyť mi v březnu 1939 nebyly ještě ani tři roky! Ale později, to už jsem chodil do školy a stejně jako jiní kluci sbíral různé odznaky. Ve třídě jsem měl spolužáky – dva Židy, kteří museli na oděvu nosit povinné židovskou hvězdu. Líbila se mi a žádal jsem matku, aby mi takovou také ušila. Odpověděla tehdy: „Buď rád, že ji nemusíš nosit!“ Později se ve Svitu mluvilo mezi lidmi o jejich transportu z vlakového nádraží. Jak vzpomínal otec, nakládali je do vagónů na železniční vlečky vedoucí do závodu. Někteří se zachránili,

jako např. velkostatkář Weis, který se pak po zbytek války ukrýval v lesích. Ale většina se jich už z koncentračních táborů po válce nevrátila a bylo zajímavé sledovat, jak se z jejich sousedů a známých stali mávnutím proutku bohatí lidé. Cennosti a majetek, které si u nich uschovali, už si neměl kdo vyzvednout nazpět...

Jak jste prožívali válečná leta?

Z té doby mi utkvělo v hlavě několik vzpomínek... Pamatuji si na vystoupení Josefa Tisa ve Svitě. Bylo to nějaké shromáždění, kde měl proslov. Stál tam oblečen v černém kněžském taláru a hovořil k lidem. Když vypuklo na Slovensku povstání, slovenští vojáci se připojovali ke skupinkám sovětských partyzánů a vojáků, kteří byli letecky vysazováni i v naší oblasti. Objevili se také u nás v hájence, zarostlí a špinaví – všichni v sovětských uniformách, mezi nimi i Češi a Slováci. Brali si vodu ze studny a zřejmě je zahlédli Němci, kteří na druhém břehu těžili dřevo. Hned druhý den ráno přijeli k nám a kontrolovali dědečkovy flinty, zda má k nim v pořádku všechna povolení. Brzy nato přišli ještě jednou, to už se vyptávali více. Byl mezi nimi jeden, který s dědečkem rozmlouval česky – zřejmě sudetský Němec. Vyslychal dědečka a ostatním překládal do němčiny jeho odpovědi. Dědeček němčinu ovládal, a tak věděl, že jim neřká všechno, co se dozvěděl. Kryl nás. O tom, že dědeček přiznal, že Rusy zahlédl, jim nic nesdělil.

Živě mám v paměti návštěvu u zubaře Biela ve Spišské Nové Vsi. To už byli všude kolem nás Rusové. Rozbolely mě zuby, a tak mě dědeček dovezl do jeho ordinace. Čekárna narvaná k prasknutí ruskými vojáky, jako by to na jejich válečné pouti byl první zubní lékař, na kterého narazili. Když jsme odtama odcházeli, přidal se k nám starší ruský voják, který dlouze s dědečkem rozmlouval. Nerozuměl jsem jim. Dědeček s ním plyně hovořil rusky, jak se naučil během svého pobytu v zajetí na Sibiři.

Více si toho z té doby nepamatuujete?

Byl jsem malý kluk a nevyskytl se z dnešního pohledu u ničeho mimořádného. Jsou to jen takové momentky dokreslující příběh mého dětství. Třeba také jak jsme se s celou rodinou chystali na setkání s babiččíným bratrem Pištou, který se oženil a žil v Maďarsku. Byl důstojníkem maďarské armády – sloužil v hodnosti kapitána. Znal jsem ho z fotografií, na kterých pózoval ve slavnostní vojenské uniformě s připásanou šavlí u boku. Věděl, že jeho vojenský konvoj pojede v určitý

i civilisté, kteří všemu jen zvědavě přihlíželi...

Kam jste docházel do školy?

Nejdříve do Spišských Tomašovců, pak až do páté třídy do Smižan a nakonec do Spišské Nové Vsi a ve Svitě. Podle toho, kde jsem zrovna pobýval. Hodně se toho pro mě změnilo po roce 1947. Dědeček zemřel, hájenka se tak musela předat zpět do užívání biskupských lesů a s babičkou jsme se z ní museli vystěhovat. Bolest ze ztráty blízké osoby

Na archivním snímku rodná obec Josefa Šuby Smižany.

„Pamatuji si na vystoupení Josefa Tisa ve Svitě. Stál tam oblečen v kněžském taláru a hovořil k lidem.“

den a čas železnici přes Spišskou Novou Ves, a tak napsal babičce, aby tam na něj čekala, že by se s ní rád setkal a promluvil. Dědeček, babička a další příbuzní – všichni jsme ho na nádraží netrpělivě očekávali. Vlak sice v určený čas přijel, ale nezastavil. Vagóny s lokomotivou kolem nás prosvištěly a babička se sourozenci jen doufala, že je Pišta alespoň na chvíli stačil zahlédnout na perónu. Už se nikdy nesetkali – z Ruska, kam konvoj směřoval, se už nevrátil.

Když Němci během povstání v roce 1944 prchali před Rusy postupujícími od Dukly, táhla se cestou přes Smižany jejich dlouhá kolona. Najednou se na obloze objevily dva dvouplošníky a začaly do ní střílet ze svých kulometů. Přeletěly, otočily se nazpět proti nim a znovu – tehdy tam zahynuli

mě provázela ještě dlouho poté. Dědečka jsem miloval, byl jsem jeho malý parťák, kterého s sebou brával do lesa na čekanou. Jednou jsme měli políčko na srnce. Schouleni v krytu remízku jsme sledovali prostor před sebou, kam srnčí zvěř pravidelně chodívala na pastvu. Najednou se před námi objevil. Děda zacílil, ale už nestačil vystřelit. Ve stejnou chvíli mě zasímrlo v nose a já mohutně kýchl. Srnec byl pryč a já dodnes cítím vyčítavý dědečkův pohled, kterým mě skrz naskrz propíchoval.

Zatím jsme si nic neřekli o vašem tatínkovi...

Pocházel ze čtyř sourozenců v rodině sedláka. Jeho otec byl celý život zvyklý tvrdě pracovat na poli. Zastával názor, že koně jsou určeni k zapražení do bryčky

a pro reprezentaci jeho postavení. Na tvrdou práci měl voly a další dobytek. Pracovní nápor, který kladl i na své nejbližší, nevydržela jeho žena, tátova maminka, která poměrně brzy zemřela. Tatínek později neměl s dědečkem nejlepší vztahy. Vyčítal mu, že jej nenechal dostudovat gymnázium, které musel z jeho popudu v septimě opustit. Chyběl mu tak poslední ročník k ukončení řádného studia a jeho sny o budoucím pracovním uplatnění vzaly za své. Naštěstí získal místo u Bati v jeho továrně ve Svitě, kde začínal jako skladník. Byla to doba, kdy Baťa rozšiřoval své obuvnické impérium nejen na Slovensko, ale i do Chorvatska, Polska, Indie, USA nebo Brazílie. Měl uznání a tátovi nedokončené vzdělání započtl. Ve fabrice nakonec pracoval celý aktivní život až do svého důchodu.

Ve Zlíně místní na Baťu vzpomínali vždy v dobrém. Jak tomu bylo u vás na Slovensku?

Myslím, že úplně stejně. Jan Antonín Baťa, který po tragické smrti Tomáše Bati převzal vedení společnosti, nechal na Slovensku vybudovat nejen nové výrobní haly, ve kterých našli lidé z širokého okolí práci, ale stejně jako už předtím ve Zlíně nechal pro své zaměstnance postavit také domky, obchody, školu, poštu, zdravotnické a kulturní zařízení, stadion a dokonce letiště. Název města Svit odkazuje údajně na Slovenské viskóзовé továrny, kde se vyráběla syntetická vlákna. Vybavuji si tehdejšího ředitele továrny Fridericha – Čecha, s jehož dcerou Věrou jsem chodil do školy. Do funkce nastoupil po pracovní stáži v Americe, odkud si přivezl automobil buick, ve kterém projížděl městskými ulicemi. Nádherný vůz, který jsme všichni kluci obdivovali...

Práce v Baťově továrně vás nelákala? Očekával bych, že půjdete v otcových stopách...

Na rovinu? Chtěl jsem se osamostatnit a vypadnout od rodičů. Uniformu Baťových mladých mužů jsem nosit nechtěl. Lákala mě Ostrava. Takže když přišli do školy náboráři pro ostravské hornické učiliště, měl jsem jasno. ■

Pokračování v příštím čísle.

Bandjeez se stali mou druhou rodinou, říká K. M. Tichá, čerstvá držitelka Anděla

Zpěvačka, kterou nezastaví ani bomba. To je Kateřina Marie Tichá. Během jejího březnového koncertu v pražské Lucerně byla v sále nahlášena bomba a ten bylo nutné evakuovat. Zpěvačka si z toho však mnoho nedělala. Svou show přesunula ven a lidem zpívala na ulici. Svěrázná žena, všestranná umělkyně, čím se sama cítí být nejvíce? „Ráda bych si říkala, že jsem autorka, tvůrkyně a performerka. V tom je asi schováno všechno,“ říká čerstvá držitelka ceny Anděl v kategorii Sólová interpretka.

► Jiřina Navrátilová a Jiří Vítězslav Sachr

Váš nedávný koncert v Lucerně byl přerušěn nahlášením bomby. Vystupovala jste poté venku na chodníku, spontánní rozhodnutí lidí velmi bavilo. Jak vás to napadlo?

Čekali jsme nejprve na instrukce od policie. Když nám řekli, že se máme přesunout ven, pokud máme věci v šatnách, nebo v ideálním případě jet domů, posílali jsme tu informaci dál. Většina lidí postupně odjela, ale byla tam pořád skupina, která byla mimo-pražská, a také lidé, co měli v šatnách klíče od bytů a tak. Mohla jsem odjet domů, ale cítila jsem, že v tom ty lidi nechci nechat, a kluci z kapely i týmu to vyhodnotili stejně. Když už jsme věděli, že nás brzo pustí zpět, řekla jsem si, že si z toho večera zkusíme odnést i něco pozitivního a že bude hezké si na těch posledních dvacet minut zazpívat a zvednout všem náladu. A to se povedlo.

Kdy padlo rozhodnutí, že se budete věnovat hudbě? Bavila vás odmalička?

Že budu dělat muziku profesionálně, jsem se rozhodla, když mi bylo asi sedmnáct, ale hudba mě těšila vždycky. Myslím, že to byla jedna z nejzásadnějších věcí, která mi pomohla přežít pubertu a dospívání (úsměv).

Úplně na začátku jste rozesílala e-maily se svými nahrávkami do rádií a hledačům talentů. Co byste na rozjezd kariéry poradila tehdejší Kateřině Marii dnes?

Vůbec bych jí do toho nemluvíla (smích). Bylo vlastně moc fajn vůbec nevědět, jak to chodí, a dělat tak kroky, u kterých by si někdo zkušený klepal na čelo. Kdybych tušila, že si pětadevadesát procent příjemců těch e-mailů moje

nahrávky ani nepustí, asi bych je vůbec neodeslala...

Zpěvačka, tanečnice, spisovatelka. Jste všestranná umělkyně. Co vás vystihuje nejvíce?

Je hezké, že říkáte tanečnice, ale tou nejsem ani zdaleka, ta jedna jediná choreografie z videoklipu mě stála skoro všechny nervy. Chtěla jsem si to prostě jenom vyzkoušet, ale nejsem v tom moc dobrá. Ráda bych si říkala, že jsem autorka, tvůrkyně a performerka. V tom je asi schováno všechno.

Kde nacházíte pro svou tvorbu inspiraci?

Asi jako každý, v každodenním životě. Zpracovávám nějak svět kolem sebe, ať už se v něm děje cokoli, a přetvářím to potom do příběhů a melodií.

Měla jste nějaké vzory? Kdo vás nejvíce ovlivnil?

Spousta lidí, nedá se vybrat jen jeden. Když mi bylo asi šestnáct, vzali mě naši do studia do Polánky, myslím, že k pánům Kopecnému a Adamovi, nepamatuji si bohužel úplně všechny účastníky, kteří mi pomohli nahrát moje první demo nahrávky. Díky nim mě potom Martin Červinka, můj současný

Foto | Zx Radek Kudláček

manažer, poprvé pozval do studia v Praze k Martinu Ledvinovi, kde jsme později navázali oficiální spolupráci. Oba Martinové mě také ovlivnili naprosto zásadně, představili mi hudební svět a ukázali mi, jak férově to všechno může šlapat.

Kapela Jelen byla zásadní pro celou moji ranou dospělost, získání zkušeností a hudební vývoj. Moje vlastní první kapely a skvělí lidé v nich mi pomohli získat sebestojnost, David Stypka zase najít můj vlastní hlas. Fanoušci, se kterými se na koncertech setkáváme, mě pořád udržují motivovanou, Bandjeez, moje současná kapela, se stala mou druhou rodinou. Tým, který teď kolem sebe mám, mě jistí takovým způsobem, že se nebojím škobrtnout... Bez všech těch lidí by nebylo vůbec nic.

Ríkáte, že vám David Stypka pomohl získat hlas. Jak jste se dostala k vaší spolupráci?

S Davidem jsme se potkali na turné Vlčí srdce s kapelou Jelen, které s námi kluci z Bandjeez jeli jako předkapela. Tam jsme se začali všichni přátelit, bavit se o muzice, o psaní... Myslím, že to David dělal pro spoustu lidí, že je

popostrkoval k tomu, aby tvořili sami za sebe.

Chybí vám?

Samozřejmě. Občas mi připadá až neuvěřitelné, že to jsou už více než čtyři roky, co tu není. Myslím, že člověk s takovým citěním a takovým nadáním se jen tak nenajde.

S kapelou Bandjeez jste se podílela na dokončení Stypkova alba Dýchej. Jaké to je, dokončit rozdělaný projekt někoho, kdo už z tohoto světa odešel? Omezovalo vás to něčím?

My jsme se s klukama snažili hlavně přijít na to, jak by to David asi chtěl. Každý jsme měli nějaký

střípek informací – já jsem věděla něco o textech, o směru, jakým některé písničky vedly, kluci zase o aranžích, o emocích jednotlivých nahrávek... Skládali jsme to dohromady jako puzzle a hlavním majákem pro nás byla představa, že se alespoň trochu blížíme Davidovu plánu. Bylo to intenzivní, protože to bylo opravdu krátce po tom, co David odešel, ale myslím, že můžu s čistým svědomím říct, že jsme opravdu udělali, co bylo v našich silách.

Dnes je Bandjeez vaší doprovodnou kapelou. Kluci se vám vryli opravdu pod kůži, máte je vytetované na pravém předloktí. Znamená to „S Bandjeez navždy“?

Pro mě to rozhodně znamená, že s Bandjeez navždy. I kdyby se náhodou jednou naše cesty rozešly, tak pro mě ti kluci už zůstanou nedílnou součástí života. Stejně jako David.

Dohromady jste připravili vaše veleúspěšné druhé album Plamen, které vyšlo vloni na jaře. Zařadilo se mezi nejprodávanější alba u nás a samotný singl se koncem loňského roku stal nejhranější českou skladbou v rádiích. Čerstvě jste za něj také získala cenu Akademie populární hudby Anděla. Jednoho z roku 2021 už doma máte – oslavili jste to nějak společně?

Jistěže – chvílku jsme se zdrželi přímo na Andělech, ale hlavně jsme si druhý den udělali odpoledne a večer u mě doma s dalšími přáteli a den poté jsme ještě odehráli závěrečný koncert celého turné v Lucerna Music Baru, kde jsme si pak v šatně ještě zahráli a zajamovali. Bylo to krásné.

Máte za sebou mimořádně úspěšný rok, začátek letošního je rovněž skvělý.

Kateřina Marie Tichá (30)

Česká popová písničkářka, zpěvačka a textařka. Prostřední jméno Marie zvolila na počest svých prababiček. V roce 2013 byla nominována na cenu Český slavík jako objev roku a byla zařazována mezi největší naděje české hudební scény. Objevem roku se nakonec stala v anketě Ceny Anděl 2020 za album Sami. Po debutových Otaznících (2015) vydala album Sami (2020) a Plamen (2024), za které získala cenu Anděl v kategorii Sólová interpretka. Vystupuje se skupinou Bandjeez, kterou založil David Stypka († 41). Vystudovala sociologii a sociální antropologii na UK v Praze.

Foto | Lukáš Kozel

Foto | Bára Chlebová

Čím ještě v nejbližší době překvapíte?

Teď jedeme další turné a v létě nás jako předskokany pozval na všechny svoje koncerty Marek Ztracený. Za to jsme mu moc vděční, protože je to velká příležitost zahrát si před obrovským množstvím lidí, kteří by se k naší muzice jinak třeba ani nedostali. Kromě toho máme s Bandjeez spoustu vlastních letních koncertů a také bychom rádi položili základy pro novou desku. A nakonec bychom chtěli na sklonku roku odehrát v Praze náš největší samostatný koncert. Máme z toho respekt, ale moc se těšíme!

Fanoušci, se kterými se na koncertech setkáváme, mě pořád udržují motivovanou, Bandjeez, moje aktuální kapela, se stali mou druhou rodinou.

Můžete nám k němu prozradit nějaké podrobnosti?

Proběhne 29. listopadu v O2 Universu a bude to náš doposud

největší koncert. Myslím, že to bude pro všechny nezapomenutelné. Mám pocit, že máme s fanoušky fakt krásné napojení

a velmi se těšíme na to, jakou atmosféru dokážeme společně vytvořit. Chtěli bychom, aby to bylo blízké a silné a aby to završilo éru Plamene a otevřelo cestu nové desce a novým písničkám.

Máte nějaký sen, s kým byste chtěla vystoupit na jevišti?

Asi ani ne... Líbilo by se mi setkat se a popovídat si o tvorbě a vystupování s různými zahraničními autory či autorkami a interprety, ale tím, že zpívám především česky, by to společné vystoupení bylo asi spíš symbolické. ■

NOC KOSTELŮ

Bazilika Navštívení Panny Marie ve Frýdku

17:00–22:00 **Mimořádná možnost nahlédnout do interiéru baziliky**

Bude možné projít prostorem pod kůrem a vidět rozpracované práce na rekonstrukci včetně části nové barevnosti interiéru.

Farní kostel sv. Jana Křtitele ve Frýdku

15:00–23:00 **Otevřena Svatojánská věž**
18:00–23:00 **Ochutnávka mešních vín pod věží**
19:00–19:30 **Komentovaná prohlídka kostela**
20:00–20:45 **Romské divadlo mladých RODEO z východního Slovenska**
21:00–23:00 **Kostel osvětlený svíčkami**
21:00–21:30 **Varhanní koncert**
21:30–22:00 **Prohlídka kostela při svíčkách**
22:00–23:00 **Večer chval – schola EFRÉM**

Evangelický kostel ve Frýdku

18:00–19:00 **Hry a soutěže pro děti**
19:00–20:00 **Mezi tóny a slovy**
20:00–20:30 **Komentovaná prohlídka kostela**
20:30–21:00 **Luther? Luther.**
21:00–22:00 **Kostel ve tmě**

Kostel sv. Bartoloměje ve Frýdlantu nad Ostravicí

18:00–19:00 **Mše svatá**
19:00–20:00 **Koncert žáků a učitelů ZUŠ ve Frýdlantě n. O.**
20:00–22:00 **Ochutnávka mešních vín**
20:00–22:00 **Výstava ručně psaných ikon s výkladem autorky**
20:00–22:00 **Zábavná výtvarná a znalostní aktivita pro děti**
20:00–22:30 **Individuální prohlídka kostela**
20:00–22:30 **Komentované prohlídky věže kostela a zvonů**
20:00–22:30 **Hudební vstupy varhanní hudby s prohlídkou varhan**
22:30–23:00 **Meditační půlhodinka při svíčkách a hudbě**

Kaple sv. Jana Nepomuckého na Panských Nových Dvorech

16:00–20:00
• **Hra pro děti se sv. Janem Nepomuckým**
• **Poutnické razítko**
• **Historie kaple sv. Jana Nepomuckého a Panských Nových Dvorů v obrazech a textech**

Kostel sv. Jošta ve Frýdku

18:00–22:00 **Možnost prohlídky s komentářem**

Kostel sv. Šimona a Judy v Lískovci

18:00–22:00 **Možnost prohlídky s komentářem**

Kostel sv. Josefa ve Starém Městě

18:00–22:00 **Možnost prohlídky s komentářem**

Kostel sv. Jakuba v Místku

18:00–22:00 **Otevřeno, možnost prohlídky**

Kostel sv. Jana a Pavla v Místku

18:00–22:00 **Otevřeno, možnost prohlídky**

Kostel Věch svatých v Místku

18:00–22:00 **Otevřeno, možnost prohlídky**

Kostel Věch svatých v Sedlístích

18:00–18:05 **Vyzvánění zvonů**
18:15–18:35 **Komentovaná prohlídka**
20:00–20:25 **Komentovaná prohlídka**
22:00–22:05 **Závěrečná modlitba**

Setkání skautů a skautek – Ivančena 26. dubna 2025

Foto | Člověk a víra | Jan Kalenský

DIVADLA

Nová scéna Vlast

20. 5., 19:00 Kapitán Skvělouš – Karel Roden

Muž – otec – superhrdina! Seznamte se s nejnepádnějším hrdinou světa, jenž bojuje proti zloduchům, zachraňuje lidi a nedá dopustit, aby šly děti spát po večere. Dojemný příběh plný vnitřní síly, nadnášejícího humoru, ale i smutku a otázek o existenci je divadelním zážitkem na jedno zhltnutí. V oceňované hře Alistaira McDowalla se představí oblíbený herec Karel Roden, jenž se převleče do scvrknutého pláště a silou svého talentu se zmocní monologu sršícího invencí. Vydejte se s námi na jedinečnou jízdu životem, která nám připomene, že i ti neporazitelní nejsou imunní vůči tragédii. Uvádí Karel Roden ve spolupráci s divadlem Artefakt.

2. 6., 19:00 Ženy pod Tónem

Svrážná hudební komedie napsaná přímo pro Městské divadlo Zlín a čtyři konkrétní herečky. Hity šedesátých a sedmdesátých let uslyšíte v novém aranžmá a hudebním nastudování Adama Cahy. Některé z nich možná trochu zapadly, ale díky této inscenaci se dočkají znovuobjevení. Hrají: Tamara Kotrbová, Helena Čermáková, Petra Králová a Anna Randárová. Uvádí Městské divadlo Zlín.

Divadlo Čtyřlístek, Frýdek

17. 5., 19:00 Účet

Konverzační komedie o jednom „zÚČTOvacím“ vikendu, který nechá nahlednout do pevnosti kamarádství, manželství aj. Můžeme si myslet, že v životě skládáme účet jen sobě, ale co když se nakonec ukáže, že těch účtů nás čeká více. Uvádí divadlo PROZATIM.

KONCERTY

Národní dům, Místek

19. 5., 19:00 Hudba Bridgerton při svíčkách

Program v jedinečném provedení smyčcového kvarteta představí výběr hudebních skladeb z tohoto populárního seriálu, inspirovaných klasickými díly i moderními popovými melodiemi, které si získaly srdce diváků po celém světě. Tento koncert nabídne víc než jen hudbu; stovky svíček rozzáří prostor a vytvoří atmosféru plnou noblesy, romantiky a neodolatelného kouzla historické doby.

22. 5., 18:00 Duo Jamaha & host Tom Mandl

Po úspěšném turné Roztočíme to!, které vidělo na Slovensku a v Čechách tisíce lidí a získalo zlatou desku, přichází další nové turné s novými písněmi. Nebudou chybět známé hity, které znáte z televize a rádií. Vše bude doplněno záhoráckým humorem a stand up vystoupením, které zaručí skvělou zábavu a odreagování pro všechny generace! Na koncertě vystoupí host z Německa Tom Mandl.

26. 5., 19:00 Szidi Tobias & Band

Slovenská zpěvačka a herečka Szidi Tobias patří k nejvýraznějším osobnostem šansonu nejen na Slovensku, ale i v České republice, kde bývá často spojována s Hanou Hegerovou. Její charisma a specifické zabarvení hlasu jsou jasnou kombinací pro silný umělecký zážitek. Slyšet můžeme šanson, balady, tango, jazz i ozvěny čardáše. V jejích písních tak nalézáme ideální spojení textu a hudby ve vynikajících interpretačních výkonech kapely Szidi Tobias & Band. Jejich společný repertoár obsahuje skladby z autorské dílny Milana Vyskočáňho, autorem textů je Peter Lipovský. Ve Frýdku-Místku představí své nové album Okna dokorán.

30. 5., 19:00 Symfonický orchestr Frýdek-Místek – Jarní koncert

Jarní koncert, na kterém zazní díla předních skladatelů romantismu. Koncert uvede předehra k opeře Nabucco skladatele Giuseppe Verdiho, dále orchestr zahraje Dvořákovu Novosvětskou symfonii, která vznikla při skladatelově pobytu v Americe. S orchestrem jako sólový hráč vystoupí Jan Zlámal v cellovém koncertu Roberta Schumanna. Ačkoliv je znám především pro svou klavírní a písňovou tvorbu, v průběhu svého života napsal Schumann i koncerty pro sólové nástroje. Mezi nimi jeden jediný pro cello, na které se v dětství učil hrát.

Sál ZUŠ, Frýdlant nad Ostravicí

12. 5., 18:00 Pěvecký recitál – Magdalena Rovenská a Eduard Kácal

Absolventi bakalářského studia Katedry sólového zpěvu Fakulty umění Ostravské univerzity. Magdalena Rovenská a Eduard Kácal zazářili např. na Mezinárodní pěvecké soutěži Antonína Dvořáka v Karlových Varech. V konkurenci 96 zpěváků z 15 zemí získala Magdalena 2. místo v kategorii JU-NIOR a také několik prestižních cen, včetně Ceny Národního divadla v Praze a Ceny Jarmily Novotné. Eduard Kácal dosáhl rovněž 2. místa v kategorii JUNIOR a byl oceněn prestižní Cenou Beno Blachuta, udělovanou za mimořádný interpretační výkon. Klavírní doprovod provede korepetitor MgA. Martin Pančocha.

Sokolík, Místek

Muzikantské žně

6. 6. od 17:00 Eldorado, Čeladenka, Epydemye, Poutníci, Kamelot

7. 6. od 17:00 Efemgrass, FM Band, David Vysloužil & Acoustic Irish, Láďa Zitka, Honza Nedvěď ml. & Příbuzní

KINA

Kino Vlast

- 10. 5., 15:00 Agent Čuník
- 10. 5., 17:00 Sneaks
- 10. 5., 19:00 Vyšehrad Dvje
- 11. 5., 10:00 Panda a já
- 11. 5., 15:00 Minecraft film
- 11. 5., 17:00 Surfař
- 11. 5., 19:00 S láskou, Vaše Hilde
- 12. 5., 17:00 Sneaks
- 12. 5., 19:00 Vyšehrad Dvje
- 13. 5., 17:00 Kde končí láska
- 13. 5., 19:00 Zběsilá láska
- 14. 5., 10:00 Spolu navěky
- 14. 5., 17:00 Jak se nám to mohlo stát!?
- 14. 5., 19:00 Tady Vary: Kapelo hraji!
- 16. 5., 17:30 Moudrost šťestí
- 17. 5., 19:00 Mission: Impossible – Poslední zúčtování
- 18. 5., 19:00 Kapelo, hraji
- 21. 5., 10:00 Jak se nám to mohlo stát!?
- 21. 5., 19:00 Mission: Impossible – Poslední zúčtování
- 22. 5., 17:00 Lilo & Stitch
- 23. 5., 14:00 Víkendový rebelové
- 24. 5., 15:00 Minecraft film
- 25. 5., 19:00 Ručníkový den – Stopařův průvodce po galaxii
- 27. 5., 19:00 EOS: Michelangelo – láska a smrt
- 7. 6., 18:00 One to One: John & Yoko

Další aktualizovaný program kina na www.kulturafm.cz

VÝSTAVY

Muzeum Beskyd

do 18. 5. Jiří Kráchalík – Dotknout se hory

Retrospektivní výstava fotografií Jiřího Kráchalíka Dotknout se hory vás zavede v černobílých i barevných fotografiích do horské i velehorské krajiny čtyř kontinentů naší planety. Ale nejen to. Uvidíte přes 300 fotografií řazených do 13 cyklů. Výstava je navíc doplněna poezií a zejména artefakty horského a outdoorového sportu minulých let.

do 1. 6. Už nikdy více válek

V letošním roce si připomínáme 80. výročí konce druhé světové války. Výstava je připomínkou tohoto největšího válečného konfliktu v dějinách lidstva.

do 1. 6. Po setmění

Po setmění se náš svět jeví zcela jinak. Je tmavý, šedivý, tajemný. Tuto noční dobu ale využívá množství organismů ke svému aktivnímu životu. Ze svých úkrytů vylézají, často až když se my lidé chystáme ke spánku. Tma je zahálí a pomůže jim, aby našli svou kořist nebo aby se sami nestali kořistí. Přijměte pozvání na nezvykle temnou a dobrodružnou výstavu představující pozoruhodný svět noční přírody, v níž vyhrává ten, kdo je nejlépe tmě přizpůsoben.

do 1. 6. Orchideje – královny květin

Doprovodná výstava při expozici Beskydy – příroda a lidé. Orchideje, tedy rostliny čeledi vstavačovitě, patří mezi nejkrásnější rostliny naší květeny. Zároveň tyto rostliny patří ve volné přírodě mezi neohroženější. Výstava představí orchideje rostoucí v Moravskoslezských Beskydách a také orchideje cizokrajné, pěstované ve sklenících a botanických zahradách.

Galerie FM – Palouk, Místek

od 28. 5. Příběhy – Výstava výtvarného oboru ZUŠ

Stejně jako život je i umělecká cesta plná pokusů, chyb a nových objevů. Skrze barvy, tvary, kompozici či texturu vypráví příběhy beze slov, zachycuje okamžiky a vytváří svět, který může inspirovat ostatní. Každé dílo je součástí většího příběhu. Stejně tak i životní cesta není jen prostředkem k dosažení cíle, má svou vlastní hodnotu. Příběh je cesta – Cesta je příběh. Otevírací doba pro veřejnost: út–pá: 15:00–18:00, so: 10:00–13:00. Vernisáž proběhne 28. 5. v 17:00 hodin v budově bývalé Žaložny, Palackého 133, vstup z ul. Hlavní.

do 1. 6. Když se sází galerie

Open air výstava Když se sází galerie je otiskem a částečně i výsledkem stejnojmenného workshopu na Palouku, kde jsme si během setkání povídali o tom, čím vším může být galerie – ve smyslu prostoru, konceptu i zážitku. Otevírací doba: út–pá: 15:00–18:00, so: 10:00–13:00.

Knihovna Místek

do 3. 6. Hannah Vrbová

Výstava obrazů členky V-klubu výtvarníků FM.

Knihovna Frýdek

do 4. 6. Malé, velké ženy a květiny

Výstava kreseb Naděždy Krejčí.

Galerie Věž, Frýdek

do 31. 7. Density

Zvuková instalace Adély Konečné a Tomáše Jirsy ve věži frýdeckého kostela sv. Jana Křtitele pracuje s principem vibrace jako sjednocující síly. Síť zvukových propojuje jednotlivé rezonující objekty do dynamického celku, jenž evokuje rhizomatickou strukturu – decentralizovanou, živou a neustále se proměňující. Návštěvník si může vybrat, zda naslouchat jednotlivým hlasům nebo se ponořit do komplexní zvukové krajiny. Instalace reflektuje nejen fyzikální fenomén zvuku, ale i způsob, jakým se lidé propojují v sítích vztahů a kulturních komunit. Žádný tón neumlčuje jiný – vše spolu rezonuje.

OSTATNÍ

Muzeum Beskyd, exkurze, workshopy, komentované prohlídky a přednášky

15. 5., 16:30 Přestavba Frýdku městu vzala jeho historii

V letech 1947–1949 vrostly první cihlové bytové domy na ulici Lískovecké, následovala výstavba sídliště Nad Lipinou. V roce 1974 začaly vyrást první objekty na sídlišti Slezská. Při velkoplošných asanacích, které byly ve Frýdku zahájeny v roce 1975, postupně zmizela většina historických ulic a objektů, které nahradila panelová sídliště. Přednáška přiblíží proměny Frýdku v posledních 80 letech.

18. 5., 15:00 Dotknout se hory

Komentovaná prohlídka výstavy Dotknout se hory s autorem fotografií Jiřím Kráčalíkem.

22. 5., 16:30 Komentovaná prohlídka frýdeckého hřbitova

Tematicky zaměřená prohlídka hřbitova s důrazem na připomenutí občanů a osvoboditelů, kteří padli při osvobození Frýdku-Místku a v boji za svobodu a demokracii. Budou připomenuti také další významní rodáci a osobnosti, kteří jsou pohřbeni na komunálním hřbitově. Sraz v 16:30 u obřadní síně.

29. 5., 16:30 Zmizelý duch frýdeckých**a místeckých hospod a restaurací**

Před sto lety bylo v Místku 24 a ve Frýdku 23 hostinců, řada dalších vznikla nebo zanikla i v pozdějších letech. Přednáška přiblíží jejich osudy, např. kde stávaly hostince a restaurace U Korbasů, Rodelbahn, Vránův, U dálnice, Riviéra, Habsburg a Lidová jídelna.

Muzeum Beskyd**18. 5., 10:00 Mezinárodní den muzeí 2025**

V neděli 18. května otevřeme od 10 do 17 hodin všechny naše expozice a výstavy zdarma pro veřejnost.

23. 5., 18:00 Muzejní noc

I letos se v netradičním čase od 18 do 23 hodin otevrou brány muzea. Návštěvníci se mohou těšit na komentovanou prohlídku Zámeckého okruhu s průvodcem v kostýmu, expozici Beskydy – příroda a lidé a aktuální výstavy.

Faunapark, Frýdek**11. 5., 16:00 Klauni Gábina a Evžen v říši zvířat**

Zábavná klaunská show, hry, soutěže, tanečky, bubliny a balonky.

15. 5., 15:00 ADRA běh: Osamělost není radost

Startovní poputuje na rozvoj dobrovolnictví ve Frýdku-Místku a okolí. Přijďte si zazávodit a užít si skvělé odpoledne plné adrenalinu. Pořádá ADRA Frýdek-Místek.

18. 5., 16:00 Hadi ve Faunaparku

Jak si z hada udělat toho nejmilejšího domácího mazlíčka? Neboj se hada pohladit.

24. 5., 18:00 ImproFrMol: Improshow pod širým nebem

Improvizace plná nečekaných situací a humoru na téma podle přání publika.

25. 5., 16:00 Královské odpoledne

Zábavné odpoledne plné her a soutěží pro všechny princezny, vily, prince a rytíře.

29. 5., 17:00 Jan P. Štěpánek: Frýdek-Místek idylický

Komentované promítání starých fotografií Frýdku-Místku.

1. 6., 15:00 Malajsie a Indonésie za kačku

Ostrovu Lombok nechybí vůbec nic, co čekáte od Bali. Najdete zde jak muslimské mešity, těch samozřejmě nejvíce, tak i hinduistické komplexy. Najdete zde nádherné pláže a malinkaté přilehlé ostrůvky, kam si můžete udělat párhodinový výlet, najdete zde úchvatné zelené rýžové terasy, hory, jedinečnou sopku Rinjani i džungli s dechberoucími vodopády v oblasti Tetebatu a samozřejmě výbornou indonéskou kuchyni na každém kroku za pár šupů. Tradiční besídka blogerky Kateřiny Ostré.

Knihovna Místek**13. 5., 14:00 Máj, lásky čas**

Dětské tvůrčí dílny na dané téma. Akce proběhne od 14:00 do 16:30 v učebně dětského oddělení.

13. 5., 18:00 Sny – jak jim porozumět a jak s nimi pracovat

Sen je přítelem, který nám pomáhá porozumět více sobě a našemu životnímu příběhu. Během přednášky nahlédneme do dynamiky snu a budeme se snažit porozumět tomu, jak pracuje sám sen a jak bychom mohli v osobním životě pracovat se sny my sami. Podíváme se na příklady práce se sny v psychoterapii. Účelem přednášky psychoterapeuta Romana Macury je nadchnout se pro práci se sny.

20. 5., 17:30 Perly architektury Praha – Brno – Ostrava

Pořad z cyklu Večery nejen o knihách. Spojení a odlišnosti Müllerovy vily, Winternitzovy vily, vily Tugendhat a vily Grossmann. Doplněno ukázkou

filmu Vila Tugendhat. Účinkují: Olga Szymanská, Jana Klečková a Pavel Buchta.

22. 5., 8:30 Brain&Breakfast – Arabové ... a ti ostatní

Přímý přenos ranní online přednášky Lenky Hrabalové z pražského Magenta Experience Centre. Máte trochu chaos v tom, co se vlastně na tom Blízkém východě děje? Neustále slyšíme, že co muslim, to terorista, až se téměř zdá, že tam snad žádný slušný člověk nežije. Tato přednáška vám vysvětlí historické pozadí i současnou situaci, ve které se Blízký východ a muslimský svět nacházejí, osvětlí několik základních terminů a seznámí vás s jeho lidmi.

6. 6., 18:30 LiStOVÁNi.cz: Fossilie

Knihna Michala Kašpárka. Tři generace, každý jede to svoje? Že to znáte? Jasně, kdo by ne. Fossilie je kousavý příběh, který přináší tři odlišné světonázory. Děda, bývalý učitel tělocviku, otec Vladimír, aйтák ve středních letech, a dcera Julie, radikální ekologická aktivistka – každý z nich přináší vlastní pohled na soužití v moderní společnosti. Umí spolu mluvit? Účinkují: Věra Hollá, Lukáš Hejlik. Vstupné 150 Kč. Předprodej studovna Místek (tel.: 558 113 496).

Krasočas, ul. Hluboká, Frýdek**15. 5., 17:00 Výroba obrázků z kamínků****20. 5., 17:00 Výroba květinového mýdla****22. 5., 17:00 Čaj o páté, povídání s Janou Veleckou****29. 5., 17:00 Výroba kokedamy**

Workshopy, odkud si můžete odnést kus ruční práce místních tvůrců nebo si sami něco vyrobit. Registrace na telefonu: 607 194 729, e-mail: krasocas@seznam.cz.

Záložna, Místek**16.-18. 5. Art of život – 3. ročník**

Frýdek-Místek se letos opět stane centrem umění, designu a hudby díky festivalu art of život. Letošní ročník bude výjimečný nejen svým programem, ale také místem konání. Festival se naposledy odehraje v prostorách historické budovy Záložny (bývalé Moravia Banky), která brzy projde rekonstrukcí. Je to jedinečná příležitost zažít tuto ikonickou stavbu v jejím současném stavu a rozloučit se s ní v atmosféře plné umění a kreativity.

Zahrada Národního domu, Místek**23. 5., 18:00 Kytarovka**

Hudební večer, kdy si všichni společně pod vedením zkušeného muzikanta a podle zpěvníku zahrajeme a zazpíváme známé písničky. Přineste si s sebou jakýkoliv akustický, dechový či rytmičtý nástroj a můžete se přidat, ať jste oštěřený muzikant, či začátečník. Anebo si můžete jen tak zapívat spolu s ostatními.

Hala Polárka**30. 5., 13:00 Trh sportu 2025**

Druhý ročník akce pořádané ve spolupráci města Frýdek-Místek se sportovními spolky a společností Sportplex představí dospělým a dětem činnost a nabídku sportovních oddílů a spolků působících ve Frýdku-Místku. Akce proběhne v čase od 13:00 do 18:00 hodin.

Top hotel, Praha 4**31. 5., 14:00 Osobní daršan Paramahamsy Vishwanandy**

Obdržet požehnání, daršan, od plně osvětleného duchovního Mistra, je velmi vzácná a výjimečná událost. Více informací v inzerci na zadní straně obálky.

Sady Bedřicha Smetany, Místek**1. 6., 14:00 Dětský den**

Děti čeká pohádkové dobrodružství s Dinoostrovem, těšit se mohou na Kamarády z Jinálkova a Klauny na volné noze, ale také spoustu hudby a zábavy. V rámci programu se představí i pořady vycházející z tvorby Dětko – České televize: hudební show představi DějEPIC MUSIC! a v rytmu Rytmix se společně s dětmi rozvlí Jakub Mazúch. Taneční zónu doplní také skupiny Funky Beat a Dancepoint. Nebudou chybět zábavné atrakce

a doprovodné aktivity a možná i nějaké to překvapení. Den plný legrace a zábavy zakončí koncert Terezy Maškové.

Galerie FM – Palouk, Místek**5. 6., 16:30 Kameny, proud a stopa**

Příběhy se odehrávají v knihách, na ulicích i všude kolem nás. Tento workshop je o příběhu, který nás všechny přesahuje. Řeka tu byla dávno před námi a její příběh je mnohem delší než ten náš – ne vždycky si ho uvědomujeme, možná právě proto, že jsme jeho součástí. V 16:30 se sejdem na Palouku (Palackého 133, vstup z ulice Hlavní) a po krátkém povídání a prohlášení obrázků se vydáme na procházku k řece. Geoložka Kateřina Varga nám přiblíží, jakou stopu řeka zanechává, jaké materiály v sobě ukrývá, proč kameny vypadají tak, jak vypadají, a odkud se tam vlastně vzaly. S grafickou Michalou Pechovou Gorbunovovou si pak nakreslíme, otiskneme a osaháme materiály, které nám řeka ve svém příběhu nabízí.

Srub Petra Bezruče, Ostravice č. 1175**8. 6., 14:00 Slezské písně u srubu Petra Bezruče**

Putování zvukovou krajinou Slezských písní. Bezručovy básně recituje studentstvo Gymnázia BMA, autentickým folklorem bardových časů provází Dřevjaná muzika Zbujnik. Přijďte si až do 16:30 hodin vychutnat neopakovatelnou atmosféru čarokrásného areálu Srubu Petra Bezruče!

Nová scéna Vlast, Místek**9. 6., 17:30 Terezínské ghetto očima dítěte**

Přednáška o historii 20. století, formou vzpomínek pamětnice holocaustu RNDr. Michaely Vidlákové rozené Lauscherové, která se narodila roku 1936 v Praze do české židovské rodiny. Byly jí teprve dva roky, když byla naše republika obsazena nacisty, a šest let, když byla odvezena spolu se svými rodiči do koncentračního tábora v Terezíně. Je členkou předsednictva Terezínské iniciativy. Večerem provází Radek Hejret, místopředseda české pobočky Mezinárodního křesťanského velvyslanectví Jeruzalém, ICEJ ČR.

Muzeum Beskyd, Langův dům**Botanická poradna**

V botanické poradně vám pomohou s určením plané rostoucí rostlin. Dotazy a fotografie můžete zaslat na e-mail, případně domluvit návštěvu, pokud máte rostliny nasbírané. Otevřeno po předchozí domluvě. Kontaktujte na e-mail: jana.tkacikova@muzeumbeskyd.com, popř. telefonicky na čísle 731 102 532.

Bryologická poradna

Tradiční poradna pro určení vámi přinesených mechorostů. Otevřeno každé pondělí v době 9:00–12:00 hod. a 14:00–18:00 hod. V případě potřeby si lze domluvit určení mechorostů i v jiný všední den po dohodě s bryologem. Kontaktujte na e-mail: jana.tkacikova@muzeumbeskyd.com, popř. telefonicky na čísle 731 102 532.

Entomologická poradna

V poradně vám pomůžeme s určením nejen hmyzu, ale případně i jiné skupiny bezobratlých. Hmyz k determinaci lze přinést živý nebo mrtvý. Některé druhy bezobratlých lze určit také na základě fotografie, kterou můžete poslat na níže uvedený e-mailový kontakt. Otevřeno po předchozí domluvě, kontaktujte na e-mail: petr.jeziorski@muzeumbeskyd.com, popř. telefonicky na čísle 558 628 001, kl. 42.

Zoologická poradna

Zoologická poradna je zájemcům k dispozici nepřetržitě po celý rok. Schůzku prosíme domluvit předem, případně pro urychlení je možné posílat fotografie na níže uvedený e-mail. Kontaktujte na e-mail: katerina.janova@muzeumbeskyd.com, popř. telefonicky na čísle 558 628 001, kl. 41.

Muzeum Beskyd, Studijní knihovna

Knihovna nabízí všem zájemcům o odbornou a regionální literaturu více než 38 000 svazků a také několik druhů přírodovědných a společenskovedných vědeckých časopisů. Knihovní fond zahrnuje především naučnou literaturu se vztahem k regionu Frýdecko-Místka, popř. severní Moravy a Slezska. Knihovna je specializovanou knihovnou a knihy si zde můžete zapůjčit pouze prezenčně. Vstup z prvního nádvoří frýdeckého zámku. Otevřeno: pondělí, čtvrtek: 9:00–12:00, 13:00–17:00, pátek: 9:00–12:00.

Frýdecko-místecké ulice – po kom se jmenují?

► Kateřina Janásová

Ulice Vojanova

Eduard Vojan je považován za zakladatele moderního českého herectví, stal se průkopníkem psychologického realismu na divadle. Narodil se 5. května 1853 v Praze do úřednické rodiny. Otec mu bránil věnovat se divadlu, chtěl, aby se jeho syn stal důstojníkem rakouské armády. Usmíření mezi nimi v této oblasti nikdy nenastalo. Vyučil se litografem, ale divadla se nevzdal. Cestoval

Hrobka rodiny Vojanových na Olšanském hřbitově.

s ochotnickými společnostmi, přes krátké zakotvení v Plzni získal na konci 80. let 19. století angažmá v Národním divadle, kde byl zpočátku konzervativním publikem přijímán jen velmi vlažně. Prorazil až rolí Francka v Mrštíkovi Maryše, když si jej pro tuto postavu vyžádal sám autor. V Národním divadle vystupoval téměř do konce života, vytvořil 309 postav ve 278 divadelních hrách. Většinou se jednalo o hlavní postavy, čímž se nesmazatelně zapsal do dějin moderního českého divadla. Jeho brilantní herectví se projevovalo ve hrách Williama Shakespeara, Henrika Ibsena, zářil jako Cyrano z Bergeracu nebo Mefisto ve Faustovi. U příležitosti oslav svých šedesátin byl jmenován čestným občanem města Prahy. Zemřel 31. května 1920 v Praze. Pohřben se za účasti prezidenta T. G. Masaryka konal 3. června a Vojanovy ostatky byly uloženy do rodinné hrobky na Olšanských hřbitovech.

Vojanova ulice je poklidnou místeckou ulicí s rodinnými domy v zahradách. ■

Eduard Vojan.

Foto | Archiv města Plzně

INZERCE FMP-2144/04

SBĚRNÉ DVORY

S.r.o.

VYKUPUJEME

- ZA HOTOVÉ PAPÍR A AKUMULÁTORY

- PŘEVODEM NA ÚČET ŽELEZO A BAREVNÉ KOVY

- ZPĚTNÝ ODBĚR ELEKTROZAŘÍZENÍ

- VAŠE DOKUMENTY SKARTUJEME

A JEŠTĚ VÁM ZAPLATÍME!

Svazarmovská 88, FM, Bahno

Ostravská 103, Sviadnov

J. Matěje 515, Brušperk

Okružní ulice, Frýdlant n. O.

tel.: 558 434 321, 723 188 472

tel.: 558 655 075, 602 510 018

tel.: 558 666 441, 606 476 330

tel.: 603 740 642, 724 314 646

e-mail: sbernedvory@seznam.cz

www.sbernedvory.cz

INZERCE FMP-2142/04

AKČNÍ SLEVA NA SUCHÉ PALIVOVÉ DŘEVO!

PALIVOVÉ DŘEVO
Habrovany

TVRDÉ DŘEVO SUCHÉ
vhodné k okamžitému topení

Štípaná polínka 33 cm nebo 50 cm **1 950 Kč / 1 sypaný metr**
Štípaná polena 1 m **2 400 Kč / skládaný metr**

TVRDÉ DŘEVO – nesušené

polínka 50 cm	1 340 Kč
polínka 33 cm	1 390 Kč
polínka 25 cm	1 490 Kč

MĚKKÉ DŘEVO – nesušené

polínka 50 cm	1 000 Kč
polínka 33 cm	1 050 Kč
polínka 25 cm	1 100 Kč

TVRDÉ DŘEVO – suché

Polínka 50 cm nebo 33 cm	1 950 Kč
--------------------------	----------

Cena je uvedena za 1PRMS (prostorový metr sypaný) vč. DPH. Odběrné množství 5-20 PRMS.

METROVKY SKLÁDANÉ

Tvrdé dřevo	1 750 Kč
Tvrdé suché dřevo	2 400 Kč
Měkké dřevo	1 300 Kč

Cena je uvedena za 1PRMR (prostorový metr rovnáný) vč. DPH. Odběrné množství 10 PRMR.

**DOPRAVA
ZDARMA**

DOPRAVA ZDARMA
CENÍK PLATÍ DO VYPRODÁNÍ ZÁSOB

+420 739 572 972 objednavky@drevohabrovany.cz www.drevohabrovany.cz

POMŮCKA: AKE, INRI, KATA, NAMA, SYC, TOR	BRÁNA (NĚMEC.)	SEVERSKÉ MUŽSKÉ JMÉNO	1. DÍL TAJENKY	UVĚST DO SPÁNKU		SVATEBNÍ KVĚTINA	VOJENSKÁ SPRAVA (ZKR.)	AGRO- NOMICKÁ FAKULTA (ZKR.)	ANO RUSKY	INICIÁLY HERCE LUKAV- SKÉHO	ANGLICKÁ PŘEDLOŽKA	ZESÍLENÝ ZÁPOR	VZDOR		ZNAČKA MOBILNÍCH TELEFONŮ	FAKULTNÍ NEMOCNICE (ZKR.)	POKŘÍK	VÝKONNOST- NÍ STUPĚN V DŽUDU
POSVÁTNY ZÁKAZ					ČTVRTINA KRUHU									SFOUKNUTÍ (HOVOR.)				
POŠKOZENÍ ZVĚŘI					POKLADAČ ASFALTU INIC. HER. MANDLOVÉ									NÁPIS NA KŘÍŽI JEŽÍŠE MLETY POKRMI				
JEDEN Z TRPASLÍKŮ												SPZ UHERSKÉHO HRADIŠTĚ				CHEM ZN. ZLATA 2. DÍL TAJENKY		
	OBTĚKÁNÍ	NAMAČECÍ PRO- STŘEDKY TLAMA PSU										TÁBOŘIŠTĚ (ANGLICKY)					VLÁDNOUCÍ MOCÍ	STARÉ ČESKÉ ZÁJEMNO
OČISTIT VODOU					BÝVALÁ JEDNOTKA JASU	JEDNO Z ROČNÍCH OBDOBÍ							DRAVEC PLÁŽ					
POSTRANNÍ ČÁST				MPZ NOVÉ- HO ZELANDU DRUH PEPŘE								ZPĚVÁK BEATLES ZVUK TROUBENÍ						
PROBÍHATI							INICIÁLY ZPĚVÁČKY LANGEROVÉ	INICIÁLY HERCE GENZERA	INICIÁLY MODERÁTO- RA EBENA	NÁZEV HLÁSKY N	ČÍNSKÝ LITERÁRNÍ SOUDECE POPĚVEK			PTÁK SOVA AČKOLIV				INICIÁLY MODERÁTO- RA PODHŮR- SKÉHO
ŠAT					ROZVAŘENÉ OVOCE										ÚSTAV NÁRODNÍHO ZDRAVÍ (ZKR.)			
SOUČÁST KARATE					LÉK PROTI BOLESTI							INIC. VÝTV. ČECHOVÉ			LÉPE (HOVOR.)			

NOVĚ OTEVŘENO

Zetka
NÁBYTEK
 www.nabytekzetka.cz

www.ocfrýda.cz

FRÝDA
OBCHODNÍ CENTRUM

Tajenku křížovky se jménem a adresou (bez tohoto údaje nebudete zařazeni do slosování) zasílejte na adresu redakce: FM PATRIOT, S. K. Neumanna 1641, 738 01 Frýdek-Místek nebo na e-mail: krizovka@fmpatriot.cz **nejpozději do 26. května 2025**. Tři výherci obdrží dárkový poukaz v hodnotě 500 Kč k nákupu v OC Frýda. **Trojičce vylosovaných luštětelů se může těšit na svou výhru. Poukaz v hodnotě 500 Kč k nákupu v OC Frýda získávají: Jolana Varga z Ostravy, Richard Novák a Marcela Šprcová z Frýdku-Místku.** Ceny výhercům doručíme.

INZERCE FMP-2162/02

4fin
Better
together

**Chceš ve financích opravdu svobodu
a přitom nebýt omezen nabídkou
pouze jedné banky?**

Přidej se k nám!

**Hledáme obchodníky a poradce
z pojišťoven, bank a realitek
s alespoň 2 roky praxe.**

Spolupracujeme s většinou bank na trhu,
nabízíme široké možnosti a flexibilní podporu týmu.

Co nabízíme?

- Přístup ke všem hlavním finančním institucím
- Silné zázemí a férové odměny
- Odborné školení a podporu kariéry

Ozvi se nám. Rádi Tě poznáme!

Ales.Kocur@4fin.cz | 608 47 42 47

ČISTÍME SKLADY

Zetka

všechno musí pryč...

tel.: 731 811 927, Příborská 1585, Místek
příjezd z ul. Květné (odbočka z Palkovické)

www.nabytekzetka.cz

INZERCE FMP-2175/01

INZERCE FMP-2177/01

Paramahansa
Vishwananda

OSOBNÍ POŽEHNÁNÍ
**PARAMAHAMSY
VISHWANANDY**

TOP HOTEL PRAHA
SOBOTA 31.5.2025

bhaktimarga.cz/darsan-2025/

INZERCE FMP 2176/01

 **OUTLET
ARENA
MORAVIA**

ZAMILUJTE SE DO SLEV!

ALPINE PRO
OFFICIAL OUTLET

hannah

UNDER ARMOUR

· M M X X ·

TRESPASS

